

Greppa Näringen- modul 13A i växthus

Isak Månsson,
Naturvårdsverket

Naturvårdsverkets roll

Miljöövervakning av jordbruksmark
och bekämpningsmedel

Tillsynsvägledning om
bekämpningsmedel utanför
trädgårds- och jordbruksområdet
(t.ex. golfbanor, banvallar)

Utfärda föreskrifter om spridning av
bekämpningsmedel i den yttre
miljön

Prövning av nematoder, insekter och
spindeldjur (NIS)

Vägleder och ger stöd på
avfallsområdet

Naturvårdsverkets föreskrifter

- Bakgrund:
Direktivet om hållbar
användning av
bekämpningsmedel
(2009/128/EG)

Förordning om
bekämpningsmedel (SFS
2014:425) som började gälla 15
juli 2014 och som införlivar
direktivets krav

Naturvårdsverkets föreskrifter

- Naturvårdsverkets föreskrifter (NFS 2015:2) om spridning och viss övrig hantering av växtskyddsmedel
- Började gälla 1 november 2015
- Innehåller bestämmelser om skyddsavstånd vid spridning av växtskyddsmedel samt regler om hur utspädning, blandning och påfyllning samt förvaring av växtskyddsmedel får ske
- Vilka bestämmelser som endast gäller vid användning utomhus framgår av respektive paragraf

Utspädning, blandning och påfyllning samt utvändig rengöring av sprutan

- Får inte ske på grusytor eller ytor av asfalt eller betong utan möjlighet till uppsamling
- Utomhus:
 - Skyddsavstånd 30 m vid hantering på gräsytor och åkermark
 - Skyddsavstånd 15 m vid hantering på yta med möjlighet till uppsamling eller biobädd

Förvaring av växtskyddsmedel

- Krav på möjlighet till uppsamling av läckage eller spill kan uppfyllas genom:
 - Invallat utrymme, t.ex. förråd utan golvbrunn och med höga trösklar eller en tät container
 - Invallad behållare, t.ex. kemikalieskåp eller tät plastlåda

Tillståndsplikt för att använda växtskyddsmedel

- Tillståndsplikt inom vattenskyddsområde enligt 6 kap. NFS 2015:2 gäller bara utomhus, men kan gälla i växthus enligt lokala vattenskyddsföreskrifter.
- Enligt 2 kap. 40 § bekämpningsmedelsförordning gäller tillståndsplikt inom bl.a. följande områden:
 - på vägområden samt på grusytor och andra mycket genomsläppliga ytor, och
 - på ytor av asfalt eller betong eller andra hårdgjorda material.
- Undantag för punktbehandling och lågriskämnen.

Allmänna hänsynsreglerna

- Försiktighetsprincipen, 2 kap. 3 § miljöbalken
 - Verksamhetsutövaren ska vidta åtgärder eller begränsningar i sin verksamhet eller vidta andra försiktighetsmått för att förebygga, hindra eller motverka att skada eller andra olägenheter för miljö eller hälsa uppstår.
- Bästa möjliga teknik, 2 kap. 3 § miljöbalken
 - Vid yrkesmässig verksamhet ska bästa möjliga teknik användas för att förebygga, hindra eller motverka att skada eller andra olägenheter för miljö eller hälsa uppstår.

Dricksvattendirektivet

- Syftar till att säkerställa att dricksvatten är hälsosamt och rent, samt att tillgången till dricksvatten förbättras.
- Gränsvärden växtskyddsmedel i dricksvatten:
 - 0,10 µg/l för varje enskild substans
 - 0,50 µg/l summan av alla enskilda substanser
- Införlivat i Livsmedelsverkets föreskrifter (2002:30) om dricksvatten.

Vad är avfall?

Med avfall menas alla föremål eller ämnen som innehavaren vill göra sig av med eller är skyldig att göra sig av med.

Avfallsdefinitionen är gemensam för EU (avfallsdirektiv 2008/98/EG).

Avfallslagstiftningen och avfallshierarkin

Bild: sopor.nu

- Avfallsdirektivet
- Miljöbalkens 15 kap
- Avfallsförordningen
- Förordningen om deponering av avfall
- Allmänna hänsynsregler
- Producentansvarsförordningar
- Lokala avfallsföreskrifter (kommunalt ansvar)
- m.fl.

Förpackningar

- Förordning (2022:1274) om producentansvar för förpackningar:
 - Producenter ska se till att förpackningar går att återanvända och återvinna och att det finns ett lämpligt insamlingssystem

Förpackningar

- Krukor kan vara förpackningar som omfattas av producentansvar om det rör sig om:
 - blomkrukor som är avsedda endast för försäljning och transport av växter och inte är avsedda att följa med växten under hela dess livstid (1 kap. 18 § punkt 1 2022:1274)
- Mer information:
 - Naturvårdsverkets webb:

[Producentansvar för förpackningar \(naturvardsverket.se\)](https://naturvardsverket.se)

Biogasanläggningarnas krav och önskemål

- Gurka, tomater, blad - lakvatten som kan innehålla kemiska växtskyddsmedelrester
 - *Lite energi och mycket vatten, behöver klargöra vilka nivåer växtskyddsmedel det rör sig om*
- Utrivning av plantor i form av stammar, blad – uppstår 1-3 ggr per år beroende på kultur och odling
Plastclips, linor och metallkrokar
 - *Stör processen, kan fastna, hamna i rötresten*
 - *Biogasanläggningen ska matas kontinuerligt med jämnt flöde, om råvaran kommer 1-3 ggr per år behöver den kunna ensileras för att kunna matas in i jämnt flöde*

Om anläggningen inte vill ta emot avfallet...

Avfallet ska hanteras enligt avfallshierarkin:

Miljöbalken 15 kap, 10 §

Den som är ansvarig för att avfall blir behandlat ska se till att det

1. återvinns genom att det förbereds för återanvändning,
2. materialåtervinns, om det är lämpligare än 1,
3. återvinns på annat sätt, om det är lämpligare än 1 och 2, eller
4. bortskaffas, om det är lämpligare än 1-3.

Den behandling av avfallet som bäst skyddar människors hälsa och miljön som helhet ska anses som lämpligast, om behandlingen inte är orimlig.

Krav på komposteringsanläggning

- Större komposteringsanläggningar kan omfattas av anmälningsplikt eller tillståndsplikt enligt Miljöprövningsförordningen (SFS 2013:251).
- Anmälan krävs för komposter där 10 – 500 ton behandlas
- Tillstånd krävs för större komposter.
- Krav eller villkor kan ställas angående exempelvis hur underlaget ska se ut, detta utfärdas av tillsynsmyndigheten, dvs kommunen eller länsstyrelsen.

SFS 2013:251

**29 kap. Biologisk
behandling
§§ 30-31**

Kompostering

I övrigt gäller allmänna
hänsynsreglerna

Vägledning till dessa finns i en
Naturvårdsverkets handbok
*Metoder för lagring, rötning och
kompostering av avfall*

Även Jordbruksverket har
handledning

Metoder för lagring, rötning och
kompostering av avfall

Handbok med allmänna råd till 2 kap. 3 § miljöbalken

Handbok 2003:4 utgåva 2-november 2003 MILJÖBALKEN

Kompostering

En handledning om kompostering
på gårdsnivå

Särskilda krav för kompost i ekologisk
odling

Länkar till ytterligare information och vägledning

Vägledning ang. NFS 2015:2, Naturvårdsverkets föreskrift om spridning och viss övrig hantering av växtskyddsmedel:

[Vägledning om föreskrifter för växtskyddsmedel, reviderad 20210922 \(naturvardsverket.se\)](#)

Vägledning ang. allmänna hänsynsreglerna:

[Hänsynsreglerna – kapitel 2 miljöbalken \(naturvardsverket.se\)](#)

Producentansvar för förpackningar:

[Producentansvar för förpackningar \(naturvardsverket.se\)](#)

Avfall:

[Avfall \(naturvardsverket.se\)](#)

Tack för mig!
Frågor?

Isak Månsson

E-post: isak.mansson@naturvardsverket.se

Telefon: 010 698 16 38

NATUR
VÅRDS
VERKET

